

KONINKRIJK BELGIË
Federale Overheidsdienst
**Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking**

Antwoorden van actoren

Digital for Development' (D4D) - Vervolgstudie

Inhoud

Introductie	3
1 Antwoord van DGD	4
2 Antwoord van Enabel	5
3 Antwoord van BIO	6
4 Antwoord van ANGS	7

Introductie

De Dienst Bijzondere Evaluatie (DBE) publiceerde in september 2021 het eindrapport van de vervolgstudie op de evaluatie 'Digital for Development' (D4D).

De vervolgstudie kwam tot stand naar aanleiding van de Covid-19-crisis en onderzocht de ontwikkelingen op het vlak van D4D binnen de context van de pandemie. De evaluatie focuste op de D4D-strategie en de projecten. Het doel van deze vervolgstudie is om lessen te trekken uit de huidige ervaringen. Zo kan een beter inzicht verkregen worden in de gevolgen van de crisis voor de digitaliseringsstrategieën en de uitvoering van projecten in partnerlanden.

Dit document bevat de samengevatte antwoorden van:

De Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp (DGD);

Het Belgisch Ontwikkelingsagentschap (Enabel);

De Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO);

en het gezamenlijke antwoord van de federaties, namelijk ngo-federatie, ACODEV en Fiabel.

Naast hun antwoorden op de vervolgstudie van 'Digital For Development', gaven de actoren tevens een follow-up op de aanbevelingen uit de hoofdevaluatie van 'Digital for Development'.

Deze antwoorden werden ook opgenomen in het jaarverslag (maart 2022) van de Dienst Bijzondere Evaluatie. De uitgebreide antwoorden zijn beschikbaar als bijlage op onze website.

1 Antwoord van DGD

DGD aanvaardt de meeste aanbevelingen van beide D4D-studies. Zo stelde DGD een aangepaste D4D-nota op in samenwerking met de ontwikkelingsactoren. Deze 2-pager verduidelijkt de Belgische beleidsprioriteiten en principes. De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van de D4D-strategienota uit 2016 zijn dat de aanmoediging van digitale geletterdheid gebeurt op een transversale wijze en bij mogelijke D4D-interventies voor bilaterale en thematische portefeuilles rekening gehouden wordt met haalbaarheid en duurzaamheid. Om de aanbevelingen uit het D4D-rapport en de vervolgstudie (verder) te realiseren zet DGD in op D4D-integratie, kennisdeling en Europese samenwerking.

Er is meer aandacht voor de risico's, de digitale uitsluiting en de digitale genderkloof onder meer in het nieuw Enabelprogramma 'Digital for Girls and Women'. Thema's waar binnen het Parlement ook extra oplettendheid voor gevraagd werd. Ook richt het programma zich op de verdere integratie van D4D in de partnerlanden. De kennis en expertise kan vervolgens gebruikt worden in alle toekomstige bilaterale portefeuilles.

DGD ondersteunt Enabel in het identificeren van toekomstige Team Europe Initiatives en in haar positionering binnen de D4D Hub. Kennisdeling blijft een belangrijk issue. DGD en Enabel zullen hier samen verder aan werken om kennis met en onder de ANGS te delen. Er zullen twee sessies georganiseerd worden rond D4D-risico's. Op Europees vlak spitst DGD zich toe op digitalisering als middel om binnen Afrikaans ondernemerschap 'good governance' te promoten. Ook zal DGD deelnemen aan de EU-werkgroep 'Digital Rights and Gender'.

België profileerde zich op vlak van vaccinaties in haar covidrespons, maar maakt geen bijkomende middelen vrij voor een digitale covidrespons. De aanbeveling gericht aan DGD om een taskforce rond D4D en Covid-19 op te richten wordt niet aanvaard. Wel zullen Enabel en de ANGS gestimuleerd worden in het versterken van de bestaande taskforces binnen Enabel.

2 Antwoord van Enabel

Enabel blijft de partnerlanden ondersteunen in de ontwikkeling en/of implementatie van digitale technologieën via programma's en een regelmatige bijdrage aan de Belgische D4D beleidsvisie. Onder meer dankzij de inzet van digitale technologie werden de portfolio's en programma's voor derden tijdens de covidcrisis succesvol verdergezet.

Enabel finaliseert haar interne D4D visie, voortbouwend op de nota 'Digital for Development Covid Response Enabel'. De focus ligt op digitale vaardigheden, digitale economie, digitale rechten en digitaal bestuur. Voor de verbetering van digitale monitoringssystemen wordt voor de D4Dprogramma's gestreefd naar nauwere samenwerking met de werkgroep Let's Connect. Digitale inclusie en gendergelijkheid blijven belangrijke basisprincipes. Een nieuw programma 'Digital for Girls and Women' werd goedgekeurd. Enabel ondertekent in 2022 het charter voor digitale inclusie in België en zal dit charter uitdragen in de partnerlanden.

Enabel draagt bij tot de Team Europe visie via de D4D Hub en zal blijvend inzetten op het uitbouwen van Team Europe Initiatives die in lijn liggen met Belgische geografische en thematische prioriteiten. Zo ondersteunt Enabel's Wehubit-programma vijf partnerprojecten rond technologie in onderwijs en training. Een taskforce van D4D-experten bouwt de expertise verder uit binnen Enabel.

3 Antwoord van BIO

BIO is digitalisering blijven stimuleren bij haar klanten en de European Development Finance Institutions, waar BIO deel uitmaakt van enkele werkgroepen. BIO heeft ook een zetel in het directiecomité van Wehubit. De integratie van digitalisering bij haar klanten is een prioriteit voor BIO. Concreet heeft BIO in 2021 een investeringsproject in Kenia goedgekeurd om de toegang tot internet te bevorderen. Voorts heeft het in kaart brengen van de digitale behoeften van de financiële instellingen die bij BIO klant zijn niet tot tastbare resultaten geleid. BIO heeft het afgelopen jaar via het Business Development Support Fund steun verleend aan 18 projecten met digitale aspecten. BIO zet onder andere in op instrumenten voor digitale kredietscores, ontwikkeling van software en capaciteitsopbouw. Ook opleiding in milieu- en sociaal risicobeheer komt aan bod.

4 Antwoord van ANGS

Gebaseerd op de aanbevelingen en geleerde lessen, pasten de federaties hun D4D-strategie aan. De federaties onderlijnen het initiatiefrecht van ANGS, wat bepalend is voor de rol en acties die de federaties hierin kunnen opnemen. De covidpandemie heeft geleerd dat ANGS zeer wendbare organisaties zijn en dankzij digitale toepassingen hun activiteiten in grote mate verder konden zetten. De federaties ondersteunden de ANGS door good practices en concrete handvaten ter beschikking te stellen. De federaties waren ook een directe hulplijn bij digitale problemen. De D4D-evaluatierapporten en informatie over het D4D-platform werden verspreid. Tijdens digitale sessies van Close The Gap, Wehubit en Enabel werden de ANGS gestimuleerd om actief deel te nemen. Het blijft ook belangrijk om aandacht te hebben voor de meest kwetsbare groepen ('Leave No One Behind').

Voor 2022-2026 hebben de federaties de oprichting van een D4D-fonds opgenomen, inclusief een samenwerking met Close The Gap. Het fonds moet drempels verlagen die ANGS ervaren om een D4Dstrategie te ontwikkelen en te implementeren en het financieel haalbaarder maken. Aan dit fonds wordt ook een collectief leeraspect gekoppeld, om concreet aan de slag te gaan met digitalisering binnen hun organisatie, werking en interventies. Voorts krijgt digitalisatie opnieuw een plaats in het programma van Forward Fest, georganiseerd door ngo-federatie, 11.11.11 en VLIR-UOS. Ngo-federatie en enkele leden werken samen met Enabel rond het digitaal beheer van projecten van Enabel, dat later nuttig kan zijn voor ngo's en hun partners